

Literarna dela

Franc Tušek

Lisica in medved

(pravljica)

Lisica si je zaželela medu in zakorakala je do čebelnjaka na robu travnika. Odprla je prvi panj in se pričela sladkati s satjem, zalitim z medom. Čebele so nezaželeno obiskovalke napadle in jo s svojimi piki tudi prepodile. Na travniku se je lisica povaljala po travi in se tako otresla nadležnih čebel. Naredila je še nekaj korakov in že je bila v gozdu. Sedla je na štor, poželjivo gledala v čebelnjak in premišljevala, kako bi čebele opetnajstila, da bi prišla do tako zelo zaželenega medu. Kljub silnemu premišljevanju pa se ji ni porodila nobena pametna ideja.

Med drevesi je opazila strička medveda, ki je lo-mastil proti njej. Razveselila se ga je in takoj mu je zaupala svoje težave. Prosila ga je za pomoč: "Ti si močan in tvoja koža je debela, da ti čebelji piki ne pridejo do živega, pa tudi veliko izkušenj imaš pri vlamljanju v čebelnjake. Predlagam ti, da vdreš v čebelnjak z medom, napolniš vrče, ki so v prostoru, in jih prineseš meni. Jaz bom stražila, da te ne bo kdo presenetil, ker bi bilo nerodno, če bi te kdo motil pri delu. Mislim, da se strinjaš, da si bova med po opravljenem delu pošteno razdelila."

Medved je bil vedno redkobeseden in tudi tokrat lisici ni odgovoril. Res pa so se mu pričele cediti sline, ko mu je govorila o medu, zato je kar šel v akcijo. Lisica je takoj videla, da je medved pravi mojster za ta posel. Najprej je razbil vrata, vstopil v čebelnjak in panje odpiral z zadnje strani. Tako je brez napora prišel do satnic in medu. Prvi vrč je imel hitro poln. Nesel ga je lisici. "Čebele so pa res hude," je kosmatinec potožil prijateljici. Poln vrč medu je postavil pred njo in že se je vračal proti čebelnjaku.

Vse čebelje družine so bile na nogah. Vedele so, da je sovražnik tu in da ga je treba uničiti ali pa vsaj prepoditi. Medveda so napadale in pikale, da se jih sploh ni mogel otresti. Glava mu je postajala težka in z velikim naporom je napolnil drugi vrč ter tudi tega nesel lisici.

Ne vem, če bom mogel še kaj nabrati," je stokal medved. "Ustnice imam vse zatečene, veke so mi nabrekle in precej slabše vidim." Lisica pa ga je hvallila in povzdigovala njegovo spretnost. Spodbujala ga je k nadaljevanju akcije, češ da bi bilo škoda, če začetega dela ne bi dokončal.

Medved se prijateljici ni hotel zameriti in je ponovno šel v napad. Polglasno je brundal in s šapami pobijal nadležne čebele, ki so se kar v pramenih usipale na njegovo razbolelo glavo. Tretji vrč je napolnil le do polovice, ga prijel in se z njim privlekel do lisice. Ves bolan je sedel poleg nje in jecjal:

"Ne morem več, pa konec! Glava me boli, sem že skoraj čisto slep, vrtoglavica je tako huda, da skoraj ne vem, kje sem!"

Lisica je videla, da je stvar resna. Slekla je bluzo, jo namočila v bližnji studenčnici in z njo ovila medvedovo glavo. Peljala ga je v senco košatega kostanja. Ulegel se je v mehak mah in v hipu zaspal.

Teta lisica se je vrnila k vrčem. Po glavi so se ji pričele poditi umazane misli in premišljevala je, kako bi medveda ogoljufala za naropani med. Slišala je medvedovo smrčanje in vedela je, da mora hitro ukrepati. Vzela je prvi vrč in ga nesla skozi gozd vse do svojega brloga in ga skrila vanj. Šla je še po ostala dva vrča in ju postavila poleg prvega. Vrata brloga je skrbno zaklenila in se vrnila k medvedu. Še vedno je spal. Lisica je sedla k njemu in krčevito jokala. Kosmatinca sta jokanje in tarnanje prebudila. Sedel je in prijateljico vprašujoče pogledal.

"Medo, poslušaj," je zastokala, "medtem ko si ti spal, je prišel čebelar. Videl je, da je nekdo vlomil v čebelnjak in pokradel med. Šel je po tvojih sledih proti gozdu in prišel do vrčev. Jaz sem se skrila, ko pa je čebelar vrče hotel odnesti, sem šla k njemu in mu povedala, da je med moj. Čebelar je grdo zaklel nad mano in me ves razjarjen s škornjem brcnil v ramo. Seveda sem pobegnila, sicer bi me možakar

lahko ubil. Rama in noga me od udarca tako bolita, da močno šepam. Čebelar je vrče z medom odnesel domov, jaz pa sem prišla k tebi, da ti vso stvar razložim. Kaj bova zdaj storila, striček?" Obrisala si je solze. Lisica je naredila nekaj korakov in medvedu pokazala, da je od udarca res šepava. Med hojo je stokala in delala hudo trpeč obraz. Medvedu se je ranjena lisica močno zasmilila in niti pomislil ni, da mu prijateljica laže. Prijateljsko jo je pobožal:

"Zaradi medu pa res ne jokaj! V bližini poznam še nekaj čebelnjakov, iz katerih bova lahko dobila dovolj medu. Seveda se morava najprej ozdraviti: ti zaradi brce, jaz pa zaradi pikov, potem pa te bom povabil na obisk čebelnjakov."

Hinavska lisica se je medvedu zahvalila za povabilo: "Rada bom šla s tabo, rada. Morava pa biti zdrava in najboljše je, da greva vsak v svoj brlog, kjer se bova odpočila in ozdravela. Upam, da bova v prihodnje imela več sreče in da bova nabrani med tudi sama zaužila."

Poslovila se je in odšepala skozi gozd. Ko je prehodila prvi ovinek in je vedela, da je medved ne vidi več, je lisica začela poskakovati in prepevati:

"Srečna in vesela sem teta lisička,
opeharila sem medveda strička."

Priskakljala je domov, se v brlogu usedla poleg vrčev in se z medom sladkala do onemoglosti.

Slovenski rod

*Žal slovenske žene
ne želijo velikih si družin,
najbolj so zadovoljne,
če rodi se hčerka
in za njo še sin.*

*Po otroku ali dveh
starša odložita orodje,
v zadovoljstvu in veselju,
v miru in počitku
crkljata svoje udobje.*

*Že dolgo ugotavljamo,
da naš narod hira,
zaradi redkih rojstev
in pogostih pogrebov
slovenski rod umira.*

*Slabo napolnjene so šole,
v vrtcih premalo je otrok,
tudi po vaseh
vedno manj se sliši
lep otroški jok.*

*Posnemajmo druge narode
in poskrbimo za prirast,
vsem materam, ženam
in njihovim družinam
pa posvečajmo posebno čast!*

Pustni čas

*Nastopil je pustni čas,
čas veselja, smeha,
maškare razveseljujejo nas,
kazniva nobena ni pregreha.*

*Spremljamo širom sveta
karnevale in sprevode,
občudujemo vsa leta
mogočne njihove sprehode.*

*Gledamo obraze razne
v podobah živali in ljudi,
kako razkazujejo glave prazne,
kot da v njih pameti ta prave ni.*

*Res pustni čas je zanimiv,
vesel je ves in smešen,
norčav je in iskriv,
pa prav čisto nič ni grešen.*